

MACIVA Magyar Cirkusz és Varieté Nonprofit Kft.

1062 Budapest, Lendvay utca 23.

KÖZHASZNÚSÁGI MELLÉKLET

2018.

Budapest, 2019. április 10.

Dr. Borsós Beáta
ügyvezető igazgató

Maciva Magyar Cirkusz és Varieté Nonprofit Kft.

Általános rész

Közhasznú szervezet azonosító adatai

Név: MACIVA Magyar Cirkusz és Varieté Nonprofit Kft.
Adószáma: 20671675-2-42
Székhely: 1062 Budapest, Lendvay utca 23. félemelet 1.
Telephely: 1146 Budapest, Állatkerti krt 12/a.
Telephely: 1146 Budapest, Hungária krt. 215-217. krt 12/a.
Telephely: 1172 Budapest, Vidor u 10.
Cégjegyzékszám: cg. 01-09-912823
Előadó-művészeti nyilvántartási szám: ESZ/310
Képviselő neve: dr. Borsós Beáta ügyvezető igazgató

Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

A társaság főtevékenysége: előadó-művészet. A társaság közhasznú tevékenysége végzése során olyan közfeladatot lát el, melyről az Emberi Erőforrások Minisztériumának gondoskodnia kell. Célja a társadalom művészeti célú közös szükségletei egy meghatározott szegmensének kielégítése, a magyar cirkuszművészet örökségének ápolása, értékeinek fenntartása. A megvalósítás érdekében megalapította a Baross Imre Artistaképző Intézet Előadó-művészeti Szakgimnáziumot, működteti a Magyar Cirkuszművészeti Múzeumot, és Közép-Európai Cirkuszművészeti Kutatóközpontot és Adattárat, valamint Országos Artista előadó-művészeti hálózatot tart fenn.

A Társaság az alábbi közfeladatokat látja el

- előadó-művészeti tevékenység - az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény 3 § (1);
- kulturális tevékenység - a Kormány tagjainak feladat és hatásköréről szóló 152/2014. (VI.6.) Korm. Rendelet 48. §-ának 9. pontja és 58. §-a alapján, valamint a kulturális örökség védelméről 2001. évi LXIV. tv. 4. § és 5. § alapján;
- nevelés és oktatás - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Tv. 2. § (1) bekezdés alapján közgyűjteményi, különösen múzeumi és könyvtári, valamint közművelődési tevékenység és muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről 1997. évi CXL. tv. alapján.
- közgyűjteményi, különösen múzeumi és könyvtári, valamint közművelődési tevékenység és muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről 1997. évi CXL. Tv. Alapján

A költségvetési támogatás felhasználásának kimutatása

2018. év

Támogató	Támogatás összege forintban	Támogatás célja	Rendelkezésre bocsátás dátuma	Rendelkezésre bocsátott összeg forintban
EMMI	5 000 000	Szakmai feladat Családok éve	2018.04.26.	5 000 000
EMMI/NMI	49 500 000	Nemzetközi Cirkuszfesztivál	2018.04.18.	49 500 000
EMMI	372 900 000	Működési támogatás	2018.01.31. 2018.04.20. 2018.07.26. 2018.10.26. 2018.12.27.	372 900 000
EMMI	49 800 000	Szakmai feladat Új cirkuszi irányzatok	2018.01.31. 2018.04.20. 2018.07.26. 2018.10.26.	49 800 000
EMMI	15 000 000	Gyűjteményfejlesztés	2018.12.20.	15 000 000
BFTK	5 000 000	Nemzetközi Cirkuszfesztivál	2018.09.17.	5 000 000
Magyar Államkincstár	247 584 500	Normatív támogatás	2018. év havonta	247 584 500
Társasági adó támogatás	447 550 135	Művészeti tevékenység	2018. december 2019. január	447 550 135
Szem. j.a.1%	162 700	Tevékenység	2018.01.18 2018.09.24	162 700

Vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatás

2018. év

Megnevezés	Előző év E Ft	Tárgyév E Ft	Változás + / - E Ft	Változás %
D. Saját tőke	1 230 141	1 346 598	+ 116 457	+ 9,47
Jegyzett tőke	15 000	15 000	0	-
Jegyzett, de még be nem fizetett tőke	0	0	0	-
Tőketartalék	20 874	30 956	+ 10 082	+ 48,30
Eredménytartalék	1 100 161	1 184 185	+ 84 024	+ 7,64
Közhasznú tevékenység tárgyévi eredmény	45 716	113 026	+ 67 310	+ 59,55
Vállalkozási tevékenység tárgyévi eredménye	48 390	3 431	- 44 959	- 92,90
E. Céltartalék	0	0	0	-
G. Passzív időbeli elhatárolás	1 751 164	1 707 512	- 43 652	- 2,49
FORRÁSOK ÖSSZESEN	3 272 630	3 378 529	+ 105 899	+ 3,24

Cél szerinti juttatások kimutatása

2018. év

Tevékenységek	Előző év	Tárgyév	Változás +/- E Ft	Változás %
Közhasznú tevékenységek:				
Művészeti kiegészítő tevékenys. (Célszerinti egyéb kiegészítő tevékenys.)	225 412	301 984	+ 76 572	+ 33,97
Előadó művészet (cirkuszi műsorszolgáltatás)	1 066 035	1 203 594	+ 137 559	+ 12,90
Baross Imre Artistaképző Int.	256 264	280 972	+ 24 708	+ 9,64
Közhasznú tevékenység ráfordítása összesen	1 547 711	1 786 550	+ 238 839	+ 15,43

Kimutatás a központi költségvetési szervtől kapott támogatásokról

2018. év

Támogató megnevezése	Tárgyévben folyósított (teljesült) támogatás E Ft-ban					Előző évi támogatás összesen E Ft	Változás E Ft -ban
	Pénzbeli támogatás működésre	Pénzbeli támogatás művészeti tevékenységre	Pénzbeli támogatás megrendelés ellenértékéért	Nem pénzbeli támogatás	Összesen		
EMMI	372 900	69 800			442 700	275 000	167 700
EMMI/NMI		49 500			49 500		49 500
Összesen	372 900	119 300			492 200	275 000	217 200

Vezetői tisztségviselőknek nyújtott javadalmazás

2018. év

Megnevezés	Előző évi összeg E Ft	Tárgy évi összeg E Ft	Eltérés +/- E Ft	Tárgy /Előző év %
1.Bér	14 160	14 972	+ 812	+ 5,73
2.Tiszteletdíj	1 728	1 728	0	-
3.Költségtérítés	335	154	- 181	- 54,03
4.Természetbeni juttatás	459	442	- 17	- 3,70
Összesen	16 682	17 296	+ 614	+ 3,68

Közhasznú tevékenységről szóló beszámoló

2018. évi szakmai tevékenysége és műsorszolgáltatása

A Magyar Cirkusz és Varieté Nonprofit Kft. (MACIVA) 2018. évi működését a cirkuszművészet hagyományainak megőrzése mellett a megújítási szándék jellemezte.

Művészi szempontból a klasszikus cirkusz hagyományainak tudatos fenntartása mellett folytatódott az új, társadalmi üzeneteket felmutatni tudó Nemzeti Előadó-művészeti Intézményhez méltó közfeladat-ellátás centrikus műsorpolitika. A Fővárosi Nagycirkusz újrapozicionálása, más nemzeti előadó-művészeti intézményekhez közelítése, együttműködések kialakítása pl. a Nemzeti Színházzal, Magyar Állami Operaházzal, a társművészetek bekapcsolása a művészeti munkába, valamint az oktatási nevelési intézményrendszerrel való szoros együttműködés megszilárdítása sikeresen folytatódott. A kulturális alapellátás rendszeréhez való igazodás, annak támogatása, speciális projektek megvalósításával 2018-ban is megvalósult. Az országon belüli és a határon túli szakmai szervezetekkel, cirkuszművészeti szakemberekkel, a kortárs cirkuszokkal a kapcsolat továbbra is harmonikus. Az európai és világszervezetek jelentős odafigyelést tanúsítottak Magyarország új cirkuszművészeti programja iránt.

XII. Budapest Nemzetközi Cirkuszfesztivál – 2018. január 8-14.

2018. január 8-án Budapesten, a Fővárosi Nagycirkuszban indult el az európai cirkuszművészet születésének 250. évfordulójára rendezett jubileumi ünnepi év.

Az évforduló alkalmából a XII. Budapesti Cirkusz Fesztivált a korábbiakhoz képest bővebb programot kínált. A klasszikus cirkuszfesztivál A és B programja, valamint a magyar és ifjúsági program mellett a kortárs cirkuszművészet képviselői is bemutatkoztak a fesztiválon. A cirkuszfesztiválok történetében egyedülálló módon jelent meg a klasszikus és a kortárs cirkuszművészet.

Egy nemzeti előadó-művészeti intézmény küldetése, hogy a magyar művészeket bemutassuk a hazánkba érkező szakmai kiválóságoknak, cirkuszigazgatóknak, menedzsereknek, hogy elősegítsük a feltörekvő nemzedék karrierjének beindítását, külföldi szerződéseinek létrejöttét.

A cirkuszfesztivál célja egyrészt, hogy széles látóképet nyújtson a világ legkiválóbb cirkuszművészeti produkcióiból, másrészt, hogy a legsikeresebb magyar csapatokat mutassa be a nemzetközi szakmai közönségnek. A versenyprogram A és B műsorában 3 földrész, 15 országának legkiválóbb cirkuszművészei mutatkoztak be. Az Arany-díjat Kína és Mongólia együttese nyerte.

A versenyprogram speciális részeként megrendezésre került a Newcomer Show, amelyen hazai előadók és az utánpótlás, az ígéretes tehetségek is bemutatkoztak a közönségnek, valamint a külföldről érkező szakembereknek. A cirkuszfesztiválok történetében egyedülálló módon, újdonságként jelent meg a Lyrical Circus Late-Night Show, amelyben a költészet, a zene és az artistaprodukciók lenyűgöző szimbiózisa elevenedett meg a porondon. Fekete Péter főigazgató az ötletért és az előadás megrendezéséért Peter Dubinszky különdíját vehette át.

A versenyprogramok mellett számos kísérőrendezvény volt a fesztivál 7 napja alatt, amelynek célja a cirkuszművészet népszerűsítése. Filmvetítések, szakmai konferenciák, cirkuszpedagógiai programok, kiállítások kerültek megrendezésre a 250 éves cirkuszművészetről.

250 év Cirkusz - 250 méter cirkuszművészet kiállítás

A jubileum alkalmából egy nagyszabású nemzetközi kiállítás készült "250 év Cirkusz – 250 méter cirkuszművészet" címmel. E kiállítás 250 tablón emlékezett meg Európa cirkusztörténetéről, az 1768-as első lépésektől egészen 2018-ig.

Tihany-filmbemutató: A modern cirkusz atyja

Tihany neve önálló fogalom a cirkuszművészetben. Nemcsak nemzeti kötődést jelent, hanem különleges minőséget. Köszönhető ez elsősorban azoknak, akik új szemlélettel olyan új mutatványokat, előadásokat alkottak, melyek megreformálták, megújították a 20. század utolsó két évtizedében a cirkuszművészetet. Ebben kiemelkedő szerepe, volt Czeisler Ferencnek. A Tihany Cirkusz atyját a cirkuszművészet megújítójának tartják világszerte.

Egyenes Labirintus (Magyarország), Hippodrom

Hegymegi Máté rendező-koreográfus az ősz folyamán munkához látott fiatal artisták társaságában, hogy egy páratlan összművészeti produkciót hozzon létre irodalom és cirkuszművészet bámulatos kompozíciójaként. Az előadáshoz Yonderboi Egyenes labirintus című zenei válogatása szolgál alapul, amelyben Pilinszky János, Weöres Sándor, Szép Ernő, Karinthy Frigyes, Ady Endre és Shakespeare költeményei szólalnak meg, melyek emlékeket, asszociációkat hívnak elő egy idősödő clownból.

Maski Theatre (Ukrajna), Nemzeti Színház

A világhírű Maski Theatre hatalmas ötletparádét és számtalan komikus helyzetet vonultat fel a Nemzeti Színház színpadán. Az ukrán társulat 30 év tapasztalata és számtalan díj tulajdonosa, játéktílusuk egyedi, mással össze nem téveszthető.

PlanSHET és Quartet Dekru (Ukrajna), Várkert Bazár

A PlanSHET formáció 2016 márciusában alakult, kreativitás, női báj, érzékenység jellemzi a szavak nélkül, vizuális humorra épülő játéukat. A másik csapat, a Quartet DEKRU összeérett, ötletes, mozdulatukban kifejezett játéka mesteri formája a közönség megnevettetésének.

A magyar cirkuszművészet elismerése, hogy Endrész László magyar származású, Angliában élő artistaművész, a világhírű Blackpool Circus igazgatója a fesztivál nyitónapján vehette át Balog Zoltán miniszter úrtól a Pro Cultura Hungarica kitüntetést.

Klasszikus cirkuszi előadások 2018-ban

- *Győztesek Karneválja (2018. január 19 – március 10.)*
- *Atlantic Flight – Nagy cirkuszi utazás (2018. április 7 – szeptember 9.)*
- *Szikramanók (2018. október 19 – december 31.)*

2018. év a klasszikus cirkuszi előadások tekintetében a *GYŐZTESEK KARNEVÁLJA* című műsorral indult január 19-én. A produkcióban a XII. Budapest Nemzetközi Cirkuszfesztivál legjobb produkciói szerepeltek.

Egy-egy díjnyertes produkció mellett, nem díjazott, de kiemelkedő színvonalú műsorszámok is bekerültek az előadásban. A műsor alatt egy Guinness rekord is született: Richter Kevin 20 lovas Posta-száma érdemelte ki az elismerést.

A klasszikus műsorok sora április 7-én a *ATLANTIC FLIGHT – NAGY CIRKUSZI UTAZÁS* című műsorral folytatódott. A tavalyelőtt nagy sikerrel játszott vízi cirkusz ismét visszatért a Fővárosi Nagycirkuszba. A komolyabb és látványosabb technikai megoldások mellett a repüléshez és az utazáshoz köthető tematikájú műsorban bohóc-, gumiasztal-, levegő-, handstand-, trapéz-, zsonglőr-, erőemelő-, gyors öltöző - szám, valamint fókák, papagájok szerepeltek.

SZIKRAMANÓK címmel klasszikus cirkuszi karácsonyi műsor került bemutatásra 2018. október 19-től december 31-ig.

A legnemesebb hagyományokból táplálkozó cirkuszi számok között voltak többek között lengőrúd, hand voltige, és zsonglőrprodukciók. A magyar artistaművészetet Ádám Krisztián, a Porond Ifjú Csillaga díjjal kitüntetett fiatal kötél-táncos valamint Hús István és partnere perzs száma képviselte.

A műsorban először lépett fel a Fővárosi Nagycirkusz tánckara. Hosszú távú célok között szerepel egy állandó, a cirkuszi műfajnak megfelelő, a cirkuszi előadásokat kísérő és segítő saját tánckar kialakítása.

Az előadás rendezője, Graeser József volt, a Fővárosi Nagycirkusz szakmai vezetője volt.

Nevelési oktatási programok

Hatékony oktatási-nevelési stratégia a cirkuszban

A cirkusz több mint egyszerű szórakoztatás, kétszatórnás, oda-vissza alapon működő, a társadalom aktuális kérdéseire reagálni tudó, véleményformáló előadó-művészeti ág. A cirkuszművészet sokszínű, gazdag világával, több százéves múltjával az európai kultúra értékes és jelentős része, a kultúra egy olyan szegmense, amely egyszerre képes megszólítani több generációt az óvodáskorú gyermektől a nagyszülőig.

A Fővárosi Nagycirkusz nevelési-oktatási programjai segítik az általános és középiskolás gyermekeket a tanulásban, fejlődésben, ugyanakkor egy, a világra nyitott, széles látókörű, befogadó, a művészetekre érzékeny generáció kialakulását is támogatják. Folyamatosan keresik azokat a módszereket, amelyek segítségével el tudják juttatni az emberekhez a cirkuszművészet által képviselt értékeket, mint a bizalom, a tolerancia, a kitartás, az alázat vagy a csapatmunka öröme. A cirkusz formálni, alakítani tudja a fiatalok világhoz és önmagukhoz való viszonyát; új szemléletmódot tud teremteni sajátos szimbolikájával; képes példát mutatni az emberi teljesítőképesség határait feszegető teljesítményével. A Fővárosi Nagycirkusz nevelési-oktatási programjai komplex és átgondolt stratégiáról árulkodnak, amely az iskolába lépés első pillanatától kíséri végig a gyermeket egészen a középiskola végéig.

A kitűnő tanulók teljesítményének elismerése

A cirkusz a csoda művészete, az emberi teljesítőképesség határait feszegető művészeti ág, amelyben fontos szerepet kap a teljesítmény. Ahhoz, hogy a porondon bemutatott káprázatos produkciók megszülethessenek, sok éven át tartó kemény munka és gyakorlás kell. A cirkuszfesztiválok győztesei egy egész életen át készülnek egy-egy sikeres produkcióra, hogy a világ legjobbjaivá váljanak. Az iskolapadban eltöltött egy év kitaró munkája is értékelendő,

ezért immár harmadik éve az országot járó utazó cirkuszokkal összefogásban a Fővárosi Nagycirkusz egy cirkuszlátogatási lehetőséggel jutalmazta a kitűnő tanuló általános iskolás diákokat. Minden évben az iskolákkal, oktatási intézményekkel szorosan együttműködve történik az ajándékozás, a tankerületek, illetve az iskolák igényei alapján. A vidékieknek a MÁV-Start Zrt. utazási kedvezményt is biztosít a cirkusz előadására. Természetesen ez az ajándék nem pótolja azokat a beszélgetéseket, pozitív megerősítéseket, amelyet a családtagjaitól, tanítóitól kaphat a kisdíák, ugyanakkor lehetőséget nyújt arra, hogy egy varázslatos környezetben ünnepeljék meg ezt a kimagasló teljesítményt, ahol akár a család összes tagja, minden generáció együtt szórakozhat, kikapcsolódhat, s értékes útravalóval térhet haza.

Rendhagyó tanórák a cirkuszban

A kompetencia alapú, projekt módszeres oktatás hatására könnyebben elsajátíthatók az ismeretek, könnyebben rögzülnek bizonyos szabályok, képletek, évszámok. A Fővárosi Nagycirkusz rendhagyó óráinak célja, hogy minden érzékszervre egyszerre hassanak, bevonják és partnerként kezeljék a diákokat. A különleges, a cirkuszművészet eszközeire épülő tanórákon a Nemzeti alaptantervhez kapcsolódó, az oktatási tematikához szorosan illeszkedő témákat dolgoznak fel a cirkuszművészet segítségével. Az órák során a diákok az elméleti tananyag mellett megismerkedhetnek azzal a gyakorlati tudással, amely a fizika, matematika, biológia, magyar nyelv és irodalom definícióinak és képleteinek cirkuszi közegben való alkalmazása során tapasztalható, észlelhető.

Rendhagyó órák 2018-ban

	Előadás időpontja	Előadás címe	Rendhagyó óra tartalma	Pedagógus	Intézmény neve	Létszám
1.	2018. január 24.	Győztesek Karneválja	Farsangi maszk készítés	Boldizsár Gizi	Ceglédi Általános Iskola	29 fő
2.	2018.február 9.	Győztesek Karneválja	Matematika	Számadó László	Árpád Gimnázium	29 fő
3.	2018.február 15.	Győztesek Karneválja	Természettudomány - ló	Mihály Gábor	Szegedi SzC Körösy József Közgazdasági Szakgimnázium a	33 fő
4.	2018. február 16.	Győztesek Karneválja	Matematika	Számadó László	Szolnoki Körösi Cs.S.Ált.Isk. és AMI	22 fő
5.	2018.február 21.	Győztesek Karneválja	Környezetismeret	Boldizsár Gizi	Angol-Magyar Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola	52 fő
6.	2018.március 28.	Győztesek Karneválja	Környezetismeret	Boldizsár Gizi	Kalocsai Eperöldi Általános Iskola és Sportiskola	48 fő
7.	2018.március 01.	Győztesek Karneválja	Természttudomány -Ló	Mihály Gábor	Ált.iskolások	110 fő
8.	2018.március 08.	Győztesek Karneválja	Természttudomány -Ló	Mihály Gábor	Ált.iskolások	86 fő
9.	2018. március 21.	Lúdas Matyi	Környezetismeret - Házi Állat	Boldizsár Gizi	Újlak Általános Iskola XVII.	40 fő
10.	2018.március 23.	Lúdas Matyi	Matematika	Számadó László	Veszprémi Ált.Isk váci Waldorf Isk.	52 fő 24 fő
11.	2018. május 03.	Vízi cirkusz	Kémia	Vas Vivien	XXII.kerületi Ált. Isk.	30 fő
12.	2018. május 09.	Vízi cirkusz	Természettudomány- Víz	Boldizsár Gizi	Budapest XIII. Kerületi Pannónia Német Nemzetiségi Kétnyelvű és Angol Nyelvet Oktató Általános Iskola	57 fő
13.	2018. május 11.	Vízi cirkusz	Matematika	Számadó	Árpád Gimn.	40 fő

				László	Salgótarján	14 fő
14.	2018.jún.6 15.00.	Vízi cirkusz	Víz-alsós	Boldizsár Gizi	Derecske	42 fő
15.	2018. június 07.	Vízi cirkusz	Kémia	Vas Vivien	Miskolc	38 fő
16.	2018. június 08.	Vízi cirkusz	Matematika	Számadó László	Veszprémi Báthory István Általános Iskola és Köznevelési Típusú Sportiskola	28 fő
17.	2018.október 1.	Rómeó és Júlia	Drámapedagógia	Uray Péter		40 fő
18.	2018.október 2.	Rómeó és Júlia	Drámapedagógia	Uray Péter		50 fő
19.	2018.október 4.	Rengeteg	Drámapedagógia	Uray Péter		50 fő
20.	2018.október 5.	Rengeteg	Drámapedagógia	Uray Péter		45 fő
21.	2018.október 8.	Egyenes Labirintus	Drámapedagógia	Uray Péter		55 fő
22.	2018.október 9	Egyenes Labirintus	Drámapedagógia	Uray Péter		50 fő
23.	2018. november 9.	Szikramanók	Matematika	Számadó László	Árpád-házi Szent Erzsébet Gimnázium	30 fő
24.	2018.november 16.	Szikramanók	Matematika	Számadó László	Békéscsaba	44 fő
25.	2018.november 21.	Szikramanók	Matematika	Számadó László	Miskolc Árpád Gimnázium	36 fő 30 fő
26.	2018.november 23.	Szikramanók	Matematika	Vas Vivien	Békéscsaba Orosháza Nyíregyháza	30 fő 174 fő 59 fő
27.	2018.november 30.	Szikramanók	Matematika középiskolás	Számadó László	Komárom Vértesszőllős Árpád Gimnázium	71 fő 16 fő 25 fő
29.	2018.december 5.	Szikramanók	Alsó tagozat	Boldizsár Gizi	Budapest Budapest Pilis Fót	20 fő 30 fő 22 fő 52 fő
30.	2018.december 6.	Szikramanók	Matematika	Vas Vivien	Székesfehérvár Budapest	55 fő 40 fő
31.	2018.december 14.	Szikramanók	Ének	Kardos Kata	Kisvárd	50 fő

Cirkuszi élmény első osztályosoknak

Óriási élmény és változás egy gyermek életében, amikor először lép be az iskola kapuján. A jól megszokott környezetből egy teljesen új világba cseppen, ahol más szabályrendszer, más időbeosztás és teljesen új közösség veszi körül. Komoly felelőssége van ilyenkor a szülőnek és

tanítónak egyaránt. A Fővárosi Nagycirkusz az új élmények befogadásában kívánt segítséget nyújtani legújabb programjával, amely kifejezetten első osztályos tanulóknak kínált fel egy csoportos cirkuszlátogatást szeptember elején. Nem teljesen új a kezdeményezés, hiszen az oroszországi Izsevszk városában már van gyakorlata, ugyanakkor Magyarországon az előadást is a gyermekekre szabják. Egy olyan műsor került kidolgozásra, amely hozzájárul ahhoz, hogy a nebulók könnyebben tudjanak kialakítani bizalmi kapcsolatot tanítójukkal és társaikkal, amely egy felszabadult, játékos szórakozás közben bevezeti őket az iskola világába. A lenyűgöző cirkuszi produkciók egy olyan történetben mesélték el ennek az új, különleges világnak a csodáit, amely során könnyebben tudják befogadni az új impulzusokat. A pedagógusoknak lehetőséget nyújt a közösen átélt élmény a csoport egymásra hangolására, a közös beszélgetésre, a látottak feldolgozására.

Cirkuszi ArtFordító – Beavató cirkuszi előadások középiskolásoknak

A Fővárosi Nagycirkusz ősszel a középiskolásokra is gondolt, egy ugyancsak új kezdeményezésként különleges beavató előadások készültek a fiataloknak a megújuló cirkuszművészet jegyében. A cirkuszművészet megújulása számos útkeresési formát és lehetőséget kínál az alkotóknak.

A műsor keretében három egyedi szimbolikájú kísérleti produkció várta az érdeklődőket, amely után rövid beszélgetések során betekintheztek az előadások szimbólumaiba és a cirkuszművészet formanyelvébe!

Október 1-én és 2-án: *Rómeó & Júlia*

Október 4-én és 5-én: *Rengeteg – Looking Out*

Október 9-én és 10-én: *Egyenes Labirintus*

CIRKUSZMISSZÓ - Jelenlét az ország kulturális életében

Az előző időszakban kialakított új műsorpolitika – a klasszikus cirkuszi előadások mellett, az új, történetmesélő, társadalmi üzeneteket hordozó, a társművészetek bevonásával létrehozott előadások bemutatása – eredményeképpen a cirkuszművészet egyre nagyobb szerepet kapott egyéb művészeti ágakban is. A korábban Cirkuszmisszió néven futó programot, amely a Fővárosi Nagycirkusszal kapcsolatban álló utazó cirkusz előadásait vidéken is bemutató előadásokból állt, egy tudatos szemléletváltás követte. A Fővárosi Nagycirkusz célja a cirkusznépszerűsítés keretében elsősorban a hazai artistaművészek szereplésével létrehozott összművészeti produkciók bemutatása, a magyar artistaművészet megjelenése egy-egy társművészeti előadásban.

Ezüstbojtár - A Békéscsabai Jókai Színház, Csokonai Nemzeti Színház, Esztergomi Várszínház, MACIVA Magyar Cirkusz és Varieté Nonprofit Kft. együttműködésében)

2018-ban az alábbi településeken került bemutatásra az előadás: **Békéscsabai Jókai Színház, Cégénydányád, Székelykeresztúr, Hajdúnánás, Gyulai Várszínház, Mikepércs, Kisújszállás, Ecsefalva, Balatonfüred, Mátraderecske, Hajdúhadház, Derecske.**

A Jantyik Zsolt és Debrecen egyik legnépszerűbb zenekara, a PG Csoport által írt, valamint Petőfi Sándor JÁNOS VITÉZE előtt tisztelgő Ezüstbojtár című kortárs magyar zenés játék teljes, nagyszínpadra alkalmazott változatban, Magyarországon első ízben Debrecenben, majd

azt követően Szarvason és Esztergomban került bemutatásra. Az előadásban fiatal artistaművészek szerepeltek.

V4 Miniszteri Találkozó – Nyitógála (2018. június 29.)

Június 29-én, pénteken 19 órakor a Közép-európai cirkuszművészeti kavalkád nyitó előadással vette kezdetét VÉNégy Fesztivál és Színházi Találkozó, amelyet V4 Miniszteri Találkozó előzött meg. A nyitóelőadást Fekete Péter, az Emberi Erőforrások Minisztériumának kultúráért felelős államtitkára rendezte, amelyben felléptek a Fővárosi Nagycirkusz nyári műsorában is szereplő artisták: Serebrennikov Iurii (zsonglőrszám), Dosov csoport (erőemelő trió), Bakalkina Mariia (handstand), Silver Power (erőemelő duó).

A találkozón rész vett Lubica Laššáková, Szlovákia kulturális minisztere, Petra Smolíková, Csehország kulturális miniszterhelyettese, valamint Paweł Lewandowski, Lengyelország kulturális miniszterhelyettese.

28. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor (2018. július 24-29. Tusnádfürdő, Románia)

A Magyar Teátrumi Társaság, a Fővárosi Nagycirkusz valamint további tagszínházak szakmai beszélgetéseket, közönségtalálkozókat, színházi előadásokat és filmvetítéseket szerveztek a 28. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor programjaiba a Teátrumi Társaság sátrában. A fesztivál kitűnő lehetőség és helyszín, hogy különböző művészeti ágak képviselői találkozzanak egymással, illetve a közönséggel. A koncertek, színházi- és cirkuszi előadások, kiállítások megmutatták a magyar és az egyetemes kultúra sokszínűségét, és az egyes művészeti ágak közötti átjárhatóságot, összhangot.

A fesztiválon a Fővárosi Nagycirkusz szervezésében Férfi és Nő címmel egész estés összművészeti produkció került bemutatásra, artistaművészek, színészek és zenészek közreműködésével. A produkciók mellett, a fesztivál programját színesítette a Tanulj Cirkuszt! cirkuszpedagógia program, amelyen az érdeklődők betekintést nyertek a cirkuszművészet rejtelmeibe és maguk is kipróbálhatták az egyes rekviziteket.

Rengeteg – Looking Out – Baross Imre Artistaképző Intézet előadása (2018. június-október)

Az Artistaképző Intézet második alkalommal mutat be kortárs cirkuszművészeti előadást. A Rengeteg című előadást egy neves kanadai cirkuszrendező, koreográfus – Samuel Tetrault - rendezte. Az előadás a Sziget Fesztiválon valamint a Fővárosi Nagycirkuszban is bemutatásra került több alkalommal.

Cirkuszhercegnő (2018. június, Margitsziget, október-december Miskolci Nemzeti Színház.)

A Margitszigeti Szabadtéri Játékok a Miskolci Nemzeti Színház és a Fővárosi Nagycirkusz koprodukciójában mutatta be a Cirkuszhercegnő című nagyoperettet. Az előadást magyar és külföldi artistaművészek közreműködésével állították színpadra.

Egyensúlyban (2018. október 29-november 4.)

A Magyar Állami Operaház New York-i turnéjához csatlakozott 3 artistaművész és 3 táncművész. Zsilák Olivér és Kodák Anna páros az artistaművészet több zsánerszámával

képviselte a magyar cirkuszművészetet. Vellai Krisztina tánc- és artistaművész fesztiváldíjas tissue számával lépett fel az Operaház Gálaműsorában. Az artistákhoz 3 fergeteges táncos, a Fricska Együttes is csatlakozott.

Ókovács Szilveszter főigazgató úr, Popa Gergely zenei igazgató és Almási-Tóth András a gálaműsor rendezője nagy örömmel fogadta a művészek csatlakozását, és kreatív ötletekkel dolgozta ki azt a programot, amelyet az Operaház fellépései előtt, a színház előtti árkádsor alatt közönségcsalogatóan, a magyar kultúra sokszínűségét népszerűsítve mutattak be az Operaház művészei, táncművészek és az artisták. Almási-Tóth András rendező a gálaműsorba illesztette be az artistaszámokat.

Hisszük, hogy a virtuozitás a művészet minden területét átszövi. Lenyűgöz, elvarázsol ugyanakkor erőt ad és lelkesít, ha olyan művésszel, alkotóval, előadóval lehet találkozni, aki az eszközt - legyen az hegedű vagy zsonglőrlabda - s tudását virtuóz módon tudja mások inspirálására, lelkesítésére használni.

Ezt a cél szolgálta ez az összművészeti kísérlet. A tánc- és artistaművészeket erre az alkalomra, az Operaház zenekarából összeállt vonósötös kísérte.

Október 29-én a Magyar Kulturális Központ szervezésében Nyitórendezvény, fényfestéssel.

Október 30-tól november 4-ig rövid „flash mob”-ok a színház előtti árkádsor alatt.

November 4-én gálaműsor a színházban.

Összművészeti előadások, fellépések, szereplések 2018-ban

Hónap	Dátum	Rendezvény	Helyszín
Február	10.	Farsangi rendezvény	Vajdahunyad vár
	24.	Pedagógus Expo	Budapest Kongresszusi Központ
Április	8.	Együtt - Egymásért - Mindenkiért Színiigazgatók és színészek pályatársaikért című jótékonyági gálaest	József Attila Színház
	11 – 15.	Konstruma Kiállítás	Hungexpo
	18 – 20.	Aegon Csodaország	Syma csarnok

Május	10 – 11.	<i>Ezüstbojtár</i> című előadás	Békéscsabai Jókai Színház
	27.	Gyereknapp	Fővárosi Nagycirkusz
	28.	Art placc	Városliget
Június	29.	V4 kulturális fesztivál megnyitó	Vác
Július	7.	Békéscsaba 300 gála	Békéscsaba, Szent István tér
	14.	Cirkuszok Éjszakája	Fővárosi Nagycirkusz
	19 – 20.	<i>Cirkuszhercegnő</i> című előadás	Margitszigeti Szabadtéri Színpad
	27.	<i>Férfi és Nő</i> című előadás	Tusnádfürdő
	28.	Strandok Éjszakája	Palatinus Strand
	30.	<i>A „Megtanulom, megőrzöm, tovább adom”</i> című előadás nyilvános főpróbája	Szarvasi Vízi Színház
	31.	<i>A „Megtanulom, megőrzöm, tovább adom”</i> című előadás	Szarvasi Vízi Színház
	4.	<i>Ezüstbojtár</i> című előadás	
Augusztus	9 – 14.	<i>Rengeteg</i> című előadás	Sziget Fesztivál
	19 – 21.	<i>Ezüstbojtár</i> című előadás	
	26.	<i>Ezüstbojtár</i> című előadás	
	21 – 22.	<i>Cirkuszhercegnő</i> című előadás	Miskolci Nemzeti Színház
Szeptember	27.	<i>Ezüstbojtár</i> című előadás	
Október	1 – 2.	<i>A Rómeó és Júlia a cirkuszban</i> című előadás a Cirkuszi Artfordító nevű programban	Fővárosi Nagycirkusz
	4 – 5.	<i>A Rengeteg – Looking Out</i> című előadás a Cirkuszi Artfordító nevű programban	Fővárosi Nagycirkusz
	8 – 9.	<i>Az Egyenes labirintus</i> című előadás a Cirkuszi Artfordító nevű programban	Fővárosi Nagycirkusz

	8.	A „Csoda a cirkuszban” irodalmi pályázat eredményhirdetése	Fővárosi Nagycirkusz
	9 – 12.	<i>Cirkuszhercegnő</i> című előadás	Miskolci Nemzeti Színház
	24 – 26.	<i>Cirkuszhercegnő</i> című előadás	Miskolci Nemzeti Színház
	28-31.	<i>Egyensúlyban – összművészeti előadás az Magyar Állami Operaházzal közösen</i>	New York, Magyar Kulturális Központ, Lincoln Center
November	1-4.	<i>Egyensúlyban – összművészeti előadás az Magyar Állami Operaházzal közösen</i>	New York, Magyar Kulturális Központ, Lincoln Center
	24.	<i>Cirkuszhercegnő</i> című előadás	Miskolci Nemzeti Színház
	27 – 28.	<i>Cirkuszhercegnő</i> című előadás	Miskolci Nemzeti Színház
December	10.	Magyar Teátrum gála	Nemzeti Színház
	16.	„Jónak lenni jó”	Fővárosi Nagycirkusz
	21.	<i>Cirkuszhercegnő</i> című előadás	Miskolci Nemzeti Színház

Külföldi fesztiválok, konferenciák a magyar cirkuszművészet népszerűsítésének érdekében

42. Monte Carlo-i Nemzetközi Cirkuszfesztivál – 2018. január 17 – 21.

Az Európai Cirkuszsövetség elnökségi ülésén a magyar cirkuszművészet helyzetéről tarott előadást Fekete Péter főigazgató. Kiemelte, hogy egy európai ország sem áldoz annyi figyelmet e művészeti ágak, mint Magyarország. Cirkuszpedagógiai programok, életpálya modell díjnyertes idős artistáknak, ingyenes utazási lehetőség a cirkuszpedagógiai programba érkező tanuló csoportoknak, erős felelős vezetői érdeklődés, jelenlét a szakmai programokon, nemzeti cirkuszművészeti intézmény fenntartása. Ez példa értékű Európában, most tárgyalások folynak arra vonatkozólag, hogy a magyar példából merítkezve más országok is megszólítsák a saját kulturális minisztériumukat.

Európai Ifjúsági Cirkuszfesztivál – Wiesbaden, Németország, 2018. október 25-28.

2018. október 25-28 között rendezték meg Wiesbadenedben a European Youth Circus Festival-t, amely Európa legnagyobb ifjúsági cirkuszfesztiválja. A fesztivált két évente rendezik, 2016-ban a Baross Imre Artistaképző Intézet gumiasztal-csoportja arany díjat nyert. Az idén 20 éves fesztiválra ismét meghívást kapott az iskola, a Four Sides "zicc-számmal" lépett fel a versenyprogramban. A magyar iskola mellett Csehország, Svájc, Oroszország, Németország, Ukrajna, Hollandia, Finnország, Olaszország, Fehéroroszország, Svédország fiatal artistaművészei mérettettek meg. A zsűri magyar tagja Kristóf Krisztián artistaművész volt.

A fesztivál keretében a Cirkuszművészeti Szövetség (European Circus Association) 1 napos konferenciát szervezett, október 27-én, a wiesbadeni városházán „CIRCUS – AN INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE” címmel. A konferencián Fekete Péter államtitkár úr előadást tartott a magyar cirkuszművészet szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékébe való felvételről, tekintettel, hogy a nemzetközi cirkuszművészet hosszú távú célja, hogy az UNESCO listára kerüljön. Ebben a témában Magyarország jó példával tud szolgálni, hiszen a magyar cirkuszművészet 2016 óta szerepel a nemzeti jegyzéken.

Intézményi fejlesztések, feladatbővülés

2017. július 21-én elfogadott módosított alapító okirat szerint a Magyar Cirkusz és Varieté Nonprofit Kft-nek tevékenységei kibővültek:

„...létrehozza és működteti a Magyar Cirkuszművészeti Múzeumot és Közép-Európai Cirkuszművészeti Kutatóközpontot és Adattárát, valamint Országos Artista-előadó-művészeti hálózatot tart fenn.

Ápolja a magyar cirkuszművészet hagyományait, gyűjti, rendszerezi és bemutatja annak tárgyi emlékeit, írásos, képi és mozgóképes dokumentumait.

Kitekintéssel a közép-európai régióra, tudományos és kutató bázist hoz létre és működtet, Közép-Európai Cirkuszművészeti Kutatóközpont és Adattár néven.”

A kibővült feladat és hatáskörök szerinti működése kapcsán szükségessé vált a Baross Imre Artistaképző Intézet Előadó-művészeti Szakgimnázium közismereti és egyes szakmai képzéseinek oktatóhely biztosítása. Az új szakok képzéséhez (előadó-művészeti háttérszakmák képzése) oktató termek biztosítása szükséges. 2018. szeptemberében már a MACIVA Művésztelepen korábban bérleménybe adott, felújított, átalakított helyiségekben kezdődött meg az oktatás.

A bővülő feladatellátás új helyiségek kialakítását tette szükségesé. A cirkuszművészeti kutató központ, a cirkuszművészeti múzeum és dokumentumtár részére a meglévő, illetve még felkutatandó, beszerzendő relikviák megfelelő elhelyezésére, védelmére előkészítő helyiségek, raktározásukhoz, tárolásukhoz raktárak kialakítására került sor.

Baross Imre Artistaképző Intézet Előadó-művészeti Szakgimnázium

Tovább folytatódott a MACIVA fenntartásában működő Baross Imre Artistaképző Intézet szakmai programjának modernizálása is. A Baross Imre Artistaképző Intézetben az artistaképzés mellett folytatódott a cirkuszi háttérszakmák képzése is, mint a színpad- és porondtechnikus, valamint a közművelődési és közönségkapcsolati szakember. Az újonnan indult bohócszak 2. évfolyamába lépett, munkájuk elismeréséül meghívást kaptak az odesszai *Comediada – Bohóc és Pantomim Fesztiválra* 2019-ben. 2018-ban elindult az érettségire felkészítő esti gimnázium felnőtteknek. Sok olyan kimagasló tudású, elismert artista él Magyarországon, aki az artistaművészet sajátossága – fiatal pályakezdés, külföldi szerződés -

miatt nem tudott leérettségizni. A képzés lehetőséget ad az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez.

Alkotni Arany! (2018. március – április)

Színháztechnikus osztály és az artistaosztályok együttműködésével a Artistaképző Intézet benevezett az Petőfi Irodalmi Múzeum irodalmi pályázatára. A pályázatra Arany János Ágnes asszony balladáját dolgozták fel egy kisfilmben az artistaművészet eszközeivel.

Európai Ifjúsági Cirkuszfesztivál, Wiesbaden, Németország – 2018. október 26-28.

Az Artistaképző négy tehetséges fiatal növendéke - Alton Sophie, Kevi Péter, Hema Artúr és Bódi Anca – alkotta Four Sides nevű szitz-csoport a fesztiválon a különdíjat, a Feuerwerk Turkunkst 2019-es szerződését nyerte.

Dnyipro-i Ifjúsági Cirkuszfesztivál, Dnyipro, Ukrajna 2018. december 13-18.

Besenyő Zille, László Tamás és Szabó Kira tanulók ugródeszkaszámukkal 1. helyezést értek el kategóriájukban.

Fővárosi Nagycirkusz műsorszolgáltatása a 2018. évben

Megnevezés	Fesztivál összesen 2018. 01.08 - 01.14.	Győztesek karneválja 2018. 01.19 - 03.11.	Ludas Matyi 2018. 03.21-04.03.	Atlantic Flight Nagy Cirkuszi utazás 2018. 04.07. - 09.09.	Vizsgaelőadás 2018 06.26 - 06.26	CaFe Budapest Feszt. 2018. 10.04 - 10.09.	Szikramanók 2018 10.20 - 12.31.	2018. év összesen
Előadások száma:	9	62	17	167	1	6	90	352
Fizető nézőszám:	4 910	49 125	9 087	136 976	343	1 106	87 482	289 029
Látogatók száma összesen:	4 910	49 868	9 164	153 100	343	1 114	88 355	306 854
Átlag fizető nézőszám:	546	804	539	917	343	186	982	872
Műsorszolg. jegybevétel nettó:	29 617 047 Ft	108 156 213 Ft	20 366 067 Ft	299 357 988 Ft	540 157 Ft	1 515 551 Ft	181 561 735 Ft	641 114 758 Ft
Átlag nettó bevétel:	3 290 783 Ft	1 744 455 Ft	1 198 004 Ft	1 792 563 Ft	540 157 Ft	252 592 Ft	2 017 353 Ft	1 821 349 Ft

A kiegészítő mellékletben foglalt jegyértékesítés összes bevétele 651.869 E Ft, melyből 641.115 E Ft a Fővárosi Nagycirkusz műsorszolgáltatásból származó jegybevétele, valamint a külső helyszíneken bemutatásra került előadások, szereplések fellépti díjainak összege 10.754 E Ft szerepelnek.

Összegzés

A magyar cirkuszművészet a művészeti ágak közül a világ nagyhatalmai között van. Ennek az előkelő pozíciónak az ok az a tradíció, amely több száz éven keresztül hagyományozódik

generációról generációra. Kivételes helyünk van Európában, mivel Budapesten van Közép-Európa egyetlen kőcirkusza, amely a cirkuszműfaj megújító folyamataiban az élen jár.

A cirkuszművészetnek a szórakoztatáson túl fontos társadalmi üzenete van, olyan fogalmak, mint az egyensúly, a bizalom, az esélyegyenlőség mindennapi életünkben jelen levő fogalmak. A cirkuszművészet segíti az oktatási-nevelési intézmények munkáját, rendhagyó órákon, cirkuszpedagógiai foglalkozásokon a hagyományos oktatás mellett megtapasztalhatják az élményszerű tanulást a diákok.

A 2018-as évben a MACIVA tevékenységét a fenti elvárásoknak való megfelelés, a cirkuszművészetben betöltött vezető szerep megőrzése, valamint az igényes szórakoztatáson keresztül közfeladatok, oktatási-nevelési programok megvalósítása jellemezte. Folytatódott az intézmény szervezeti-strukturális átszervezése, amely alkalmassá teszi, hogy nemzeti intézményként nemcsak a cirkuszművészeti területen, hanem az egész magyar kulturális életben markáns, meghatározó szereplő lehessen.

Amennyiben a Társaság megújítási kezdeményezései az Alapító aktív pénzügyi és egyéb támogatását élvezik, úgy a 2019. évben is reális esély mutatkozik arra, hogy a MACIVÁ-nál a megvalósult változások eredményeképpen folytatódjon a hosszú távú, a magyar cirkuszművészetet is megújító, dinamizáló új korszak. A Liget Projekt megkezdésével valamint az új Nemzeti Cirkuszművészeti Központ tervezési és felmérési munkálatainak elindulásával reális esély mutatkozik arra, hogy az új központtal Magyarország Közép-Európa cirkuszművészeti centrumává válhat.

Budapest, 2019. április 10.